

Pokyn Farmaceutické fakulty Masarykovy univerzity č. 5/2021

Osobní ochranné pracovní prostředky, mycí, čisticí a dezinfekční prostředky

(ve znění účinném od 1. března 2021)

V souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZP“); nařízením vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů, nařízením vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků, ve znění pozdějších předpisů a v souladu se Směrnicí rektora č. 10/2009 Stanovení organizace zabezpečení bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci na MU, vydávám tento pokyn.

Článek 1

Předmět úpravy

- (1) Pokyn Farmaceutické fakulty Masarykovy univerzity (dále jen „pokyn“) stanoví rozsah a druh poskytovaných osobních ochranných pracovních prostředků (dále též „OOPP“) na základě hodnocení pracovních rizik, které na zaměstnance působí nebo mohou působit na všech pracovištích Farmaceutické fakulty Masarykovy univerzity (dále jen „FaF MU“).
- (2) Pokyn stanoví rozsah bezplatného poskytování a hospodaření s OOPP zaměstnancům, u nichž to vyžaduje:
  - a) ochrana jejich života a zdraví,
  - b) ochrana pracovníků z důvodu hygienických a protiepidemických,
  - c) mimořádné opotřebení nebo znečištění vlivem pracovního prostředí.
- (3) Pokyn dále určuje poskytování množství mycích, čisticích a desinfekčních prostředků a platí pro všechny zaměstnance FaF MU (vykonávajících práci na základě pracovní smlouvy nebo dohody o práci konané mimo pracovní poměr), dále pak především studenty a stážisty, jež vykonávají na pracovištích FaF MU jakoukoliv činnost z jiného titulu, než je pracovněprávní vztah.

Článek 2

Definice a pojmy

- (1) Osobní ochranné pracovní prostředky musí:
  - a) být schválené příslušnou autorizovanou zkušebnou a určené k tomu, aby se zaměstnanci jejich používáním chránili před riziky, která by mohla ohrozit jejich život, bezpečnost nebo zdraví při práci;

- b) musí chránit zaměstnance před riziky, nesmí ohrožovat jejich zdraví, nesmí bránit při výkonu práce a musí splňovat požadavky stanovené právními předpisy.
- (2) Pracovní oděv nebo obuv plní funkci osobního ochranného pracovního prostředku v prostředí, v němž oděv nebo obuv podléhá při práci mimořádnému opotřebení nebo znečištění nebo plní ochrannou funkci.
- (3) Desinfekční prostředky jsou:
- a) chemické látky nebo jejich směsi, které zneškodňují patogenní mikroorganismy a jsou určené k předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění;
  - b) ochranné masti s dezinfekčním účinkem.
- (4) Pracovní rizika jsou:
- a) kombinace pravděpodobnosti a rozsahu možného zranění nebo poškození zdraví zaměstnance, vystaveného v pracovním procesu jednomu nebo více potenciálním zdrojům pracovních úrazů nebo ohrožení zdraví pracovníka;
  - b) rizika tepelná, záření, chemická a biologická se stanoví na základě odborných měření.
- (5) Osobní ochranné pracovní prostředky musí:
- a) být po dobu používání účinné proti vyskytujícím se rizikům a jejich používání nesmí představovat další riziko;
  - b) odpovídat podmínkám na pracovišti;
  - c) být přizpůsobeny fyzickým předpokladům jednotlivých zaměstnanců;
  - d) respektovat ergonomické požadavky a zdravotní stav zaměstnanců;
  - e) tam, kde přítomnost více než jednoho rizika vyžaduje, aby zaměstnanci používali současně více osobních ochranných pracovních prostředků, musí být tyto OOPP vzájemně slučitelné;
  - f) zaměstnanci musí být s používáním osobních ochranných pracovních prostředků seznámeni. Používání OOPP více zaměstnanci je možné pouze v případě, že byla učiněna opatření, která zamezí ohrožení přenosnými chorobami;
  - g) způsob, podmínky a dobu používání osobních ochranných pracovních prostředků stanoví zaměstnavatel na základě četnosti a závažnosti vyskytujících se rizik, charakteru a druhu práce a pracoviště a s přihlédnutím k vlastnostem těchto OOPP.

Článek 3

Odpovědnosti zaměstnavatele

- (1) Zaměstnavatel je povinen:
- a) určit vhodné OOPP na základě vyhodnocení rizik, která působí nebo mohou působit na zaměstnance;
  - b) informovat zaměstnance o rizicích, před kterými je používání OOPP chrání; informování zaměstnanců provádí manažer BOZP a PO.
- (2) Zaměstnavatel je dále povinen:

- a) nakupovat OOPP, které jsou schváleny příslušnou státní zkušebnou pro ochranu před tím konkrétním pracovním rizikem, kterému je zaměstnanec vystaven;
- b) vést evidenci o výdeji OOPP jednotlivým zaměstnancům (evidenční list), viz příloha č. 2. Evidenci vede vedoucí pracoviště nebo jiný určený pracovník vedoucím (přednostou) ústavu,
- c) optimalizovat zásoby OOPP a skladovat je tak, aby nebyla znehodnocována nebo snižována jejich ochranná funkce;
- d) určit pro optimalizaci zásob orientační životnost a lhůtu pro výměnu OOPP (OOPP musí být vyměněn okamžitě, když je omezena jeho ochranná funkce opotřebením nebo poškozením);
- e) kontrolovat používání OOPP zaměstnanci a vyžadovat jejich používání,
- f) zajistit mycí a čisticí prostředky.

(3) Vedoucí (přednosta) ústavu (vedoucí pracovník pracoviště) je povinen:

- a) přidělit vhodné OOPP na základě písemného potvrzení o převzetí, a to při nástupu nebo změně pracovní činnosti, evidence vedena prostřednictvím evidenčních listů (viz. příloha č.2)
- b) seznámit zaměstnance se způsobem používání OOPP a s návodem výrobce;
- c) kontrolovat vybavenost a správné používání OOPP jen k těm účelům, pro které jsou určeny;
- d) vybavit zaměstnance OOPP v mimořádných případech, v případech přidělení práce nebo úkolu mimo běžné pracovní a funkční zařazení zaměstnance;
- e) zrevidovat vybavení podřízených OOPP, dojde-li ke změnám v důsledku zavedení nové technologie nebo vzniku nových pracovních podmínek;
- f) zajistit nebo provést výměnu OOPP, když je snížena jejich ochranná funkce;
- g) informovat manažera BOZP a PO ohledně poskytování OOPP, na vyžádání předložit záznamy o evidenci OOPP;
- h) kontrola záznamů o evidenci OOPP, probíhá současně při celkové prověrce BOZP.

Článek 4

Povinnosti zaměstnanců

(1) Zaměstnanci jsou povinni:

- a) používat OOPP v souladu s příkazy a pokyny zaměstnavatele a vedoucího pracoviště, a v souladu s návodem výrobce;
- b) používat OOPP výhradně při těch činnostech, pro které jim byly OOPP přiděleny;
- c) řádně pečovat o přidělené OOPP, efektivně s nimi hospodařit, zajišťovat jejich drobnou údržbu v souladu s návodem výrobce, aby nedošlo k porušení funkčních vlastností OOPP použitím nevhodných čisticích nebo desinfekčních prostředků;
- d) odkládat OOPP na místech k tomu určených;
- e) oznámit závady na přiděleném OOPP svému nadřízenému, včetně žádosti o jejich výměnu.

(2) Zaměstnanci nesmí:

- a) používat nefunkční ochranný prostředek;
- b) odnášet OOPP mimo pracoviště.

Článek 5

Rizika a druhy OOPP

- (1) Mechanická rizika jsou identifikovatelná zpravidla na základě analýzy rizik. Rizika tepelná, záření a chemická a biologická vyplývají z časových snímků dne a jsou vztaženy k jednotlivým profesím.
- (2) Vyhodnocení rizik spojených s výkonem práce u jednotlivých profesí je provedeno v příloze č. 1 „OOPP podle profesí a tabulky rizik“, která tvoří nedílnou součást tohoto pokynu.
- (3) Posouzení rizik práce, popř. mimořádného opotřebení a znečištění prostředků provádí vedoucí pracoviště ve spolupráci s manažerem BOZP a PO.
- (4) Osobními ochrannými pracovními prostředky na FaF MU se rozumí zejména:
  - a) Pro ochranu sluchu:
    - zátkové chrániče sluchu a podobné prostředky;
    - mušlové chrániče sluchu.
  - b) Pro ochranu očí a obličeje:
    - ochranné brýle;
    - ochranné obličejové štíty.
  - c) Pro ochranu rukou a paží rukavice na ochranu před:
    - mechanickým poškozením (proti bodnutí, proříznutí, vibracím apod.);
    - chemickými látkami a biologickými činiteli;
    - elektřinou, žářem a nízkými teplotami.
  - d) Pro ochranu nohou:
    - obuv polobotková;
    - obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv s protiskluzovou podešví;
    - obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv antistatická;
  - e) Pro ochranu celého těla:
    - oděvy na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli;
    - ochranné přikrývky.
- (5) Osobními ochrannými pracovními prostředky pro práci v laboratoři jsou zejména:
  - a) bílý plášť či kalhoty, košile, tričko;
  - b) latexové (vinylové, nitrilové) rukavice;
  - c) ochranné brýle/štíty pro práci s chemickými látkami.

Článek 6

Stanovení osobních ochranných pracovních prostředků

- (1) Každé pracoviště dle povahy práce, konzultace s manažerem BOZP a PO a v souladu s tímto pokynem stanovuje a nakupuje osobní ochranné pracovní prostředky ze zdrojů zaměstnavatele, tedy rozpočtu příslušného pracoviště.
- (2) Zaměstnanci jsou vybavováni OOPP pro výkon práce podle přílohy č. 1 tohoto pokynu.
- (3) Rozhodující pro přidělování OOPP je vždy výskyt rizika, kterým je při dané pracovní činnosti zaměstnanec ohrožen a proti tomuto riziku musí být osobní ochranný pracovní prostředek přidělen, bez ohledu na to, zda je vyjmenován Příloze č. 1 podle předpokládaných hlavních pracovních činností dle zařazení zaměstnance.
- (4) Zaměstnancům, kteří vykonávají práce, při nichž je stanoveno používání OOPP jen příležitostně nebo nepravidelně, se tyto prostředky poskytují jen na dobu vykonávané práce, pro kterou jsou OOPP určeny. Tyto OOPP určí příslušný vedoucí pracoviště a manažer BOZP a PO na základě zhodnocení existujících rizik při výkonu práce.
- (5) V případě, že zaměstnanec vykonává více profesí a podle rozpisu poskytovaných OOPP mu náleží stejné OOPP pro více profesí, obdrží tento OOPP pouze jednou.
- (6) Za řádné vedení záznamů o přidělení OOPP je odpovědný vedoucí pracoviště.

Článek 7

Klasifikace prací z hlediska znečištění

Práce z hlediska znečištění je klasifikována takto:

Příklady profesí a profesních činností	
Práce velmi nečistá	asfaltéři, lakýrníci, vulkanizéři, deratizéři, galvanizéři, hlubinná těžba, obsluha kotelen na pevná paliva, obsluha a údržba zemních strojů, obsluha a údržba strojních zařízení, hutníci
Práce nečistá	seřizovači, vazači, řidiči nákladních vozidel, traktorů a zemědělských strojů, zedníci, montéři, stavební dělníci, obsluha stavebních strojů, lesní a zemědělské dělníci, kováři, provozní chemici, dělníci v potravinářské výrobě, řezníci, uzenáři, svářeči, chovatelé zvířat, obsluha kovoobráběcích strojů, práce ve zdravotnictví způsobující podráždění pokožky
Práce méně čistá	mistři, pracovníci technické kontroly, jeřábníci, skladoví dělníci, řidiči osobních vozidel, servisní technici, obuvníci, tesaři, obrábění dřeva, montáž elektrotechnických výrobků, zásobování, úklid
Práce čistá	administrativa , obsluha plynových kotelen, dozor, měření, obchod, služby, školství, věda, výzkum

Článek 8

Mycí a čisticí prostředky

- (1) Zaměstnavatel poskytuje zaměstnancům, kteří přicházejí do styku s látkami, jež mohou způsobit podráždění pokožky nebo znečištění zaměstnance, mycí, čisticí a dezinfekční prostředky (případně regenerační krémy a masti) na základě rozsahu znečištění kůže a oděvu.
- (2) Množství poskytovaných mycích a čisticích prostředků (včetně ochranných mastí) se stanovuje dle stupně znečištění takto:

Tabulka množství poskytovaných mycích a čisticích prostředků			
Skupina	Stupeň znečištění	Mýdlo, mycí prostředek (g/měsíc)	Čisticí pasta (g/měsíc)
A	práce velmi nečistá	200	900
B	práce nečistá	100	600
C	práce méně čistá	100	300
D	práce čistá	100	100

- (3) Z hlediska zajištění základní hygieny jsou mýdla a ručníky na místech určených k základní desinfekci zajišťovány externí společností.

Článek 9

Způsob praní OOPP

Čištění OOPP, zejména pak oděvů, zajišťuje firma CHRIŠTOF, spol. s r.o., prádelna v areálu.

Článek 10

Zásady pro poskytování ochranných nápojů

- (1) Zaměstnavatel je povinen poskytovat zaměstnancům, na pracovištích s nevyhovujícími mikroklimatickými podmínkami, ochranné nápoje, a to bezplatně, podle vlastního seznamu zpracovaného na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek práce. Ochranné nápoje slouží k ochraně zdraví zaměstnanců před účinky tepelné zátěže či zátěže chladem. Poskytování ochranných nápojů nelze nahradit finančním plněním.
- (2) Pracoviště s nepříznivými mikroklimatickými podmínkami jsou stanoveny rozhodnutím příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví na základě měření provedených autorizovanou osobou. Druh a množství poskytovaných ochranných nápojů zaměstnancům na těchto pracovištích je stanoven v závislosti na výsledcích měření ve spolupráci se smluvním lékařem zajišťujícím pracovně lékařskou péči.

Článek 11

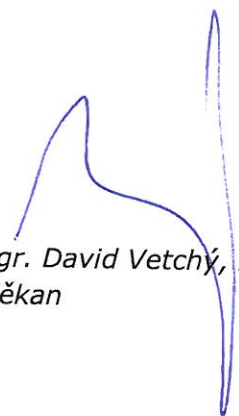
Závěrečná ustanovení

- (1) Výkladem tohoto pokynu je pověřen tajemník fakulty.

- (2) Dle těchto pravidel se bude postupovat již od 1. března 2021.
- (3) Průběžnou aktualizací tohoto pokynu je pověřen manažer BOZP a PO.
- (4) Kontrolou dodržování tohoto pokynu je pověřen manažer BOZP a PO.
- (5) Tento pokyn nabývá platnosti dnem podpisu.
- (6) Tento pokyn nabývá účinnosti dne 1. 3. 2021.

Přílohy: č. 1 – OOPP podle profesí a tabulky rizik
č. 2 – Evidenční list OOPP

V Brně dne 4. června 2021

prof. PharmDr. Mgr. David Vetchý, Ph.D.
děkan